

Umhvørvið fyrsta prioritet

Oddagrein

HESA vikuna verður fundur í GEM, har umboð fyrri umleið 25 oljufeløg og føroyskar myndugleikar eru limir. Talan er um ein felagsskap, sum m.a. hevur til endamálið at gera kanningar av umhvørvinum við Føroyar, nú oljuleiting og møguleg oljuframleiðsla stendur fyrri durum.

SPURNINGURIN um umhvørvið eigur altíð at hava fyrsta prioritet. Hvussu keðiligur og drúgvur hann enn kann sýnast av vinnulivsfólki, ið eru altráð at sleppa í gongd, so er hann tann spurningurin, sum altíð eigur at liggja okkum fremst í huganum, tá vit fara undir nýggjar vinnugreinar, ið koma at hava broytingar við sær so ella so.

VIT eiga so heldur ikki bara at lata okkum lynda upplýsingar og royndir aðrastaðni frá. Tvørturímóti eiga vit - og hetta er eisini skylda okkara móttvegis komandi ættarliðum - at gera umhvørvið til ein kardinalspurning, t.v.s. at tað verður sligið fast við sjeytummasæmi, at í Føroyum verður ikki slakað í ella gingið uppá akkord við umhvørvisspurningum. Land okkara er so mikið tætt knýtt at havinum og tí har livir, at tað sigur seg sjálvt, at tað ein nýggj vinna sum oljuvinna tekur seg upp, so fer hon í longdini at hava ávirkan á umhvørvið.

NETTUP fyrri at fyrirbyggja óheppnum avleiðingum er tað so umráðandi at savna allar góðar kreftir, og nettup tí er ein felagsskapur sum GEM av so stórum tydingi. Ein av uppgávum er at skráseta og kortleggja støðuna í dag, soleiðis at vit hava nakað at vísa aftur til um nøkur ár, fyrri at vita, um ein nýggj vinna hevur gjørt seg inn á náttúru og annað livandi.

SUM skilst so er GEM-verkætlanin unik, t.v.s. at tað er fyrsta ferð í søguni, at so mong oljufeløg - í so góðari tíð undan eini oljuleiting og útvekingi annars - fara saman og seta út í kortið ein felags „umhvørvispolitikk“. Og hvi tá ikki brúka júst hesa verkætlan at slóða fyrri og vera fyrirmynd hjá øðrum eisini. Finst olja her og bæði oljufeløg og samfelagið fáa stóran vinning, hvi tá ikki seta pengar av av yvirskotinum til nettup at víðarfrøða hetta so týðandi arbeiðið. Ja ein kundi hugsað sær, at Føroya GEM-verkætlanin kundi verið „seld“ og marknaðarford aðrastaðni eisini. Og nú talan er um at minkað um óheppin árin av oljuleiting og -framleiðslu, hvi tá ikki eisini slóða fyrri og seta pengar av til at menna varandi orkukeldur.

GREENPEACE sigur „No new oil“ í Atlantshavinum. Vit siga: latið okkum seta pengar av frá lönandi nýggjum oljuleiðum á Atlantsmótinum til nettup kanningar og gransking í sambandi við at menna varandi orkukeldur. Finst stórt ríkidømi í okkara undirgrund, hvi kunnu vit tá ikki vera undangonguland á hesum økinum?

VIT ynskja GEM-fólkunum vælkunum til Føroya og góðan byrð við arbeiðinum - eitt arbeiði, sum eftir okkara tykki, skal vera við til at tryggja eina sunnan og skilagóðan útveking á oljuøkinum um okkara leiðir. Ein slík verkætlan er eisini ein stór avbjóðing fyrri føroyingar. Góða eydna øll somul.

PS. Hesa seinastu tíðina hava verið frætt um eina „nýggja“ dalking av havbotninum kring oljukeldur. Hetta eru skakandi týðindi, sum vit eiga at taka í størsta álvara. Tað visir seg, at móðran, sum verður brúkt í sambandi við oljuboring, hevur dalking við sær kring pallarnar. Henda dalking skal vera nógv verri enn hildið. Hetta er so avgjørt eitt mál, ið eisini vit eiga at hugsa um - her serliga við okkara gýtingarstovnum og fiskastovnum annars í huga. Ein spurningur er eisini, hvat verður gjørt við radioaktivitet, sum stendst í sambandi við oljuframleiðslu. Hóast hetta liggur langt frammi, so eigur tað eisini at verða sett á umhvørvislistan.

Sosialurin

- Far og boða evangelið

- Uppgávan hjá tær í orðsins tænastu er at boða evangelið. Boðskapin um, at tað bara er eitt navn undir himni, sum vit kunnu verða frelst við, segði Hans Jacob Joensen, biskupur, tá ið hann prestvígdi Hans Eiler Hammer í Dómkirkjuni sunnudagin

Meinhard Bjartalíð lesur úr Skriftini fyrri Hans Eiler Hammer, meðan hinir prestarnir eru hjástaðdir, og Hans Jacob Joensen, biskupur stendur innanfyri altarrangin (Mynd: Frants Jensen)

FRANTS JENSEN

- Ein kristin gudstænast er ikki at fáa flestar atkvøður til ein frelsara. Heldur ikki skalt tú sjálvur finna uppá, hvat tú skalt boða, segði Hans Jacob Joensen.

Við útgangsstøði í orðum Pæturs, um at Jesus er hornasteinur, og at ikki er frelsa í nøkrum øðrum navni, helt biskupur taluna til kandidatin í gudfrøði, Hans Eiler Hammer. Biskupur undirstrikaði, hvat uppgávan hjá honum varð, nú hann skuldi prestvígast og vera í orðsins tænastu.

- Tað er tann kristni boðskapurin, sum skal boðast. Teir fyrstu ápostlarnir boðaðu orðið, og tað er eisini okkara uppgáva. Kristindómur er ikki at menniskju hava valt sær Jesus til Krist. Tað er Gud, sum velur út, tað er Guds sigur, sum skal boðast.

- Ein kristin gudstænasta er at takka Gudi, sum valdi fyrri okkum - hann, sum valdi hóast okkum. Tað skal boðast at ikki er frelsa í nøkrum øðrum navni.

Sannleikin broytist ikki av manna-hugsanum

- Sannleikin um okkum menniskju er, at vit eru komin út í ófrið, haðani tað er ógongiligt. Hetta er veruleikin; um vit trúgva tí ella ikki. Størsti trupulleikin er

júst hetta, at tað eru so nógv, sum ikki vilja trúgva hesum veruleikanum. Men sannleikin broytist ikki, sjálvt um menniskju meina nakað annað. Tað skulu øll fáa at uppliva ein dag. Í 1500 ár trúðu fólk, at jorðin var flöt, men sannleikin sigraði til

síðst.

- Kristni boðskapurin er, at tað er ein hjargari út úr tí ófriðinum, sum vit eru komin í. Tað er Jesus. Tá ið vit verða kallað fram fyrri Gud, er tað hann, sum talar okkara sök.

- Uppgávan er at boða

henda Jesus og at vera trúgvur í hesi tænastu.

Lisið úr Skriftini

Hans Eiler gav lyftu um at halda seg til henda boðskapin, og biskupur setti hann í tænastuna at prædika orðið reint og rætt, at handfara sakramentini, at hava umsorgan fyrri kirkjuliðinum og at virka samsvarandi Guds Orði og teimum kirkjuligu fyriskipanunum.

Orð úr Skriftini vórðu eisini lisin fyrri Hans Eileri. Prestarnir Niels Pauli Danielsen, Marjun Bæk, Meinhard Bjartalíð og Erland Beder løsu. Bøn varð hildin fyrri Hans Eileri meðan allir prestarnir, ið vóru til staðar, lögdu hendurnar á hann.

Hátiðarstund

Umframt allar prestarnar, sum sótu frammi í kór og sjálva vígsluna, setti Kristiliga kórið eisini sín dám á hátiðarstundina í Dómkirkjuni. Hetta sjálvt um kirkjan ikki var fullsett.

Tað var Jákup R. Hansen, systjunnabarn hjá Hans Eileri, sum helt prædikuna. Dómprósturin, Bjarni Bæk og David Johannesen høvdu altarbörðið.

Hans Eiler Hammer verður innsettur í tænastuna sum sóknarprestur í Norðoya vestara prestagjalði í Christianskirkjuni sunnudagin 5. juli.

Hans Eiler Hammer varð prestvígur í Dómkirkjuni sunnudagin, og verður innsettur í Christianskirkjuni sunnudagin 5. juli (Mynd: Frants Jensen)